

CBBSS INFOLETTER ON OIL AND GAS E&P

Съдържание

1. Зад неслучващата се диверсификация и конкуренция на българския газов пазар – сянката на Кой?
2. През декември акционерите на гръцко-българския газопровод ще вземат решение за финансирането му
3. Разработва се Западна енергийна стратегия за Черноморския регион и извън него
4. Путин и германския министър Gabriel в екип срещу Брюксел за проекта Nord Stream 2
5. Запис разкрива, че Русия и Германия нямат интерес да се спази правото на ЕС по отношение на NORD STREAM-II
6. Северен поток 2: Твърде много пречки, правни, икономически, и политически, за да се случи?

Newsletter Content

1. Behind not happen diversification and competition in the Bulgarian gas market - the shadow of the Who? by Ilian Vassilev
2. Shareholders to decide on Greek-Bulgarian pipe funding in December
3. Developing a Western Energy Strategy for the Black Sea Region and Beyond
4. Putin and Gabriel team up on Nord Stream 2 against Brussels
5. Transcript reveals Russia, Germany unconcerned with EU law for NORD STREAM-II
6. Nordstream 2: Too Many Obstacles, Legal, Economic, and Political to be Delivered?

Зад неслучващата се диверсификация и конкуренция на българския газов пазар – сянката на Кой?

*Илиян Василев- Managing Partner
Innovative Energy Solutions Ltd.*

Наблюдавам от много години развитието на българския газов и в по общ план енергиен пазар. Няма недостиг от намерения и лозунги, че се стремим истински и съзнателно към най-скорошна диверсификация, максимални газови потоци и конкуренция. На всякакво равнище.

Но едно са думите, друго делата и фактите.

От шест години не сме мръднали ни на йота. Уж все се говорят правилните и политкоректни приказки, пък все се оказваме на изходна позиция - без грам неруски газ нито купен, нито транзитиран през българска територия, без функциониращи реверсивни връзки, без междусистемни споразумения на газовите оператори, без интерконектори, без разширено газохранилище, с мораториум върху конкретна технология за добив на шистов газ, прокуден стратегически инвеститор, със прекратен местен добив и отложени за след десет години надежди за възстановяване му.

Едно единствено нещо остава непроменено - упоритата, дори сляпа надежда – да се включим към новата тръба на „Газпром“ и покрай газовия поток да станем съпричастни и към съответните финансови ручейчета.

Това не е случайност, а системна характеристика на българската енергийна политика при управлението на кабинета Борисов. Каквито и обективни пречки да се бяха изпречили на пътя, на фона на доказаните успехи в изграждането на пътна инфраструктура, все един от гореизброените диверсификационни проекти в сферата на природния газ трябваше да се е случил.

Публиката постоянно има усещането, че имаме някакъв паралелен дневен ред на т.н. диверсификация на източниците, в който реалните, постижими стъпки се подменят от виртуални гранд инициативи, които отвлечат вниманието на обществото и компенсират отсъствието на реален напредък. Продължаваме упорито и без прекъсване да насищаме информационното пространство с квази инициативи – да съживяваме "мъртвия" Южен поток, да настояваме, че от Черно море ще влезнат в страната 63 милиарда кубически метра газ, да строим газокомпресорни станции, въпреки, че и сега преносната ни мрежа има незаети капацитети, да строим газопроводи, от които никой няма да има нужда - като този от Варна до Оряхово. Изобщо харчат се пари, кипи труд, а реалните и постижими неща се оказват все на стартова позиция – кота нула.

Сега сме пред подписване на окончателното инвестиционно решение на интерконектора Гърция - България, което изглежда като лъч надежда, особено на фона на „епичните“ усилия, за да се стигне до масата на преговорите. Съпротивата у нас в никакъв случай не бе по-малка, отколкото у партньорите. То не бяха блокиращи условия, задължителни минимума от доходност, нереалистични очаквания, гаранции и т.н.

Не зная всичко, тъй като следя само публичните източници. Кой? контролира почти всичко в енергетиката и досега успява да предотврати всяка реална диверсификация и конкуренцията на нашия газов пазар. Тези сили направиха всичко възможно, за да спрат реалния напредък по интерконектора и винаги „в името на националните интереси“, като се постараха да вкарат проекта в глуха улица. Те много добре разбират, че интерконекторът ще изиграе ключова роля за превръщането на България в транзитен център на значителни неруски газови потоци, в това число от глобалния пазар на втечен природен газ към Централа и Източна Европа. Но затова ни трябва сътрудничество и солидарност със страните, подписали се против Северен поток-2, защото газовият пазар е все повече пазар на потребителите, а не на търговците.

А ние какво направихме с решението да се разграничим и да не подписваме съгласувания вече протест срещу Северен поток-2. Решихме да заложим на Южен поток, т.е. да гоним дивото, вместо да координираме усилията си и интегрираме възможностите на газопреносните си мрежи, за да предложим интегрирани транспортни услуги с много входни и изходни точки, включително като интегрираме в тях и новия интерконектор с Гърция.

Да говориш, че Южен поток ще увеличи конкуренцията на газовия пазар в България, е не само съзнателно заблуждение, но и манипулация. Напротив – Южен поток блокира възможността да се реализира каквато и да е диверсификация у нас, защото на практика осуетява и без това слабите възможности за навлизане на неруски газ у

нас. Без да има отворен достъп до нашата преносна мрежа от юг и север за неруски доставчици, България ще си остане все так в плен на газовия монопол на „Газпром“.

Пътят до окончателното пускане в експлоатация на интерконектора ще бъде труден и дълъг, защото има много подводни камъни и мини, заложили от Кой? и външните му покровители.

Опитаха се да приложат техниката, с която блокираха разширяването на газохранилището Чирен, като без никаква нужда, при проект, който може да се надгражда съгласно търсенето, изведоха като предварително условие задължително увеличаване на капацитета на интерконектора до 30 милиарда кубически метра. При положение, че правените до този момент маркетингови тестове показват ангажираност за около милиард и половина кубически метра максимум. Надуваш претенцията до край и оставаш абсурда сам да блокира работата.

Никой не говори за това, че при изкуствено поддържаните ниски транзитни тарифи за пренос за газ за Газпромоекспорт, които са без прецедент в Европа - 1.85 долара за пренос на 1000 кубически метра газ на 100 км разстояние, ние де факто даваме непазарно преимущество на руския газов монопол в конкуренцията с всяка друга компания, която ще ползва услугите на интерконектора, защото там тарифите ще бъдат 5-8 пъти по-високи. Кое означава, че ако през гръцко-българския интерконектор преминат заложените в проекта количества от 5 милиарда кубически метра на година, в съвместната компания ще влезнат почти

толкова приходи, колкото получава Булгартрансгаз за целия текущ транзит от Русия за три пъти по-големи количества.

„Откритието“, което направихме неотдавна и то след като забраниха фракинга, че е най-добре е да имаме местен добив на нефт и газ, след шест години туткане и нищоправене, дойде навреме, за да открие нова страница във виртуализацията на българската газова диверсификация. Вероятно, защото няма реални перспективи за местен добив през следващите десет години, които да заплашват газовия монопол на „Газпром“. Респективно в медийно и пропагандно отношение, тезата за местния добив е напълно безопасна за текущия дебат относно алтернативния внос, транзит и либерализацията на пазара. Да не говорим, че при новите блокове в Черно море, говорим за бъдещи и несигурни събития - там шансовете за успех са едно към четири, в най-добрия случай.

Всяка отложена година в диверсификацията означава гарантирани приходи на „Газпром“ от България в размер на над 600 милиона долара, без да се калкулират ползите от транзитирания през наши тръби газ в Турция, Македония и Гърция, които са още над 3,5 милиарда долара.

Ако пък успеем да привлечем допълнителни количества от терминала за втечен газ в Александрополис и от други източници, като реализираме планираните обеми от 30 милиарда кубически метра през интерконектора, ние ще успеем да получим ползи в пъти над онези, които се обещават от Южен поток, дори в оптимистичните му варианти. Защото, в единият случай ще

продължаваме да имаме "договорени" с „Газпром“ цени, а в другия ще имаме "пазарни" цени.

На всичко отгоре, благодарение на ексклузивността в сегашния договор за пренос и продажба с Газпромекспорт, България не може да ползва дори незаетите капацитети по тръбите, по които сега тече руски газ към Гърция, Македония и Турция, нито да пусне реверсивни връзки, като ги използва за обратни потоци. Нищо че и Унгария, и Словакия, и Унгария и Полша при същите договори с „Газпром“ отдавна реализират реверсивни доставки и печелят много добри пари.

Хем не получаваме нищо, хем ни се блокира възможността да ги предлагаме на други компании.

Най-скандалното в случая е, че това по никакъв начин не ограничава възможността, именно благодарение на свръхниските транзитни тарифи, Газпромекспорт да предлага на свои партньори да транзитират газ по транзитната ни система, каквито сведения вече има. Разбира се със съответния марж.

Кой тогава е глупавият в схемата?

През декември акционерите на гръцко-българския газопровод ще вземат решение за финансирането му

Източник: ICIS, 24 November 2015

Акционерите зад газопровода Гърция-България очакват до 10 декември окончателно решение за инвестиране (FID), с което ще приключат месеци на спекулации, свързани с бъдещето на проекта.

Предложените 3-5 милиарда кубически метра/ година двупосочна междусистемна връзка Гърция-България (IGB) основно ще представлява гръцки износ за България и се разглежда в рамките на пазара като врата, отваряща вертикален газов коридор в региона.

Решението за инвестициите по проекта бе предвидено за м. май, но поради смесцията от политическа и икономическа несигурност в Гърция и ограничения търговски интерес, крайният срок бе пропуснат няколко пъти.

Говорител на Съвместното предприятие IGB /Инвестиционното предложение „Междусистемна газова връзка Гърция – България“ предвижда изграждане на газопровод (Газопровод IGB), който ще свързва директно националните газопреносни мрежи на Република Гърция и Република България. Входната точка на газопровод IGB е в района на град Комотини (Гърция), а изходната точка е в района на град Стара Загора (България). Газопроводът IGB ще има важна стратегическа роля, а преките ефекти ще се изразяват в постигане на реална диверсификация на източниците на доставки на природен газ за България, за пазара на природен газ в Югоизточна Европа и за подсигуряване доставките на газ към Гърция. Проектът се изпълнява от съвместното инвестиционно дружество „Ай Си Джи Би“ АД с място на регистрация Република България. Съвместното инвестиционно дружество „Ай Си Джи Би“ АД е регистрирано в България през месец януари 2011, в което акционери с равни дялове са „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД (50%) и “IGI Poseidon” S.A. (50%)/ потвърди пред ICIS, че да одобрени документите, необходими за вземането на инвестиционно решение преди 13 ноември, а подписването им ще бъде на 10 декември.

От средата на декември Ай Си Джи Би стартира процедура за Пазарен тест в съответствие с „Указания за управление и разпределение на капацитета на МЕЖДУСИСТЕМЕН ГАЗОПРОВОД IGB според параграф 6, член 36 от Директива 2009/73/ЕО“ (УКАЗАНИЯ), съвместно издадени от RAE и ДКЕВР.

Към пазара се отправя покана за изразяване на интерес за използване на преносен капацитет в IGB. Отправя се също така покана за заявяване на интерес от други оператори на преносни мрежи за свързване на техните мрежи с газопровода IGB.

Пазарният тест е разделен на две фази: 1. Фаза на изразяване на интерес (на необвързваща база); 2. Фаза на оферирание (на обвързваща база).

Фазата на изразяване на интерес, където заинтересовани страни се поканват да представят заявления за интерес на необвързваща база, започва с Обявление за изразяване на интерес, публикувано заедно с неговите Приложения. Указанията са неразделна част от документацията на Обявлението за изразяване на интерес.

Всички условия за участие във фазата на изразяване на интерес, и последващи действия, се съдържат в Обявлението за изразяване на интерес и неговите Приложения.

„Има много повече поддръжка и интерес от страна на САЩ и това може да помогне за увеличаване на интереса към IGB“, заяви неназован източник.

В момента за Гърция източниците на доставка на газ в преобладаваща степен са свързани с Русия през газопроводната инфраструктура, а по-малка част идва от втечен природен газ. Гърция има споразумение с „Газпром“ за внос на 2.8bcm/годишно, докато сделката за LNG с алжирската Sonatrach е 0.5 bcm/годишно. Изграждането на IGB може да допринесе за

подпомагане диверсификацията на доставките в района и да не зависи от Украйна, добави източникът.

"Важно е да се разбере, че този газопровод е много важен в усилията за диверсификация на доставките и достъпа до LNG за Украйна", каза източникът.

През септември ICIS съобщи, че LNG от Гърция през терминала Revithoussa може да бъде потенциален източник за доставка на газ за Украйна, след като договорите за транзитен капацитет на Русия, които преминават транзитно през страните между Гърция и Украйна, изтекат.

Все пак, тази решителност не се споделя от всички, тъй като има все още известна несигурност за това, как конкурентния US LNG, които трябва да дойде онлайн на европейския пазар, ще се изправи срещу доставки от руския газопровод.

Въз основа на данни на ICIS, разходите за закупуване на газ на едро от гръцката DEPA са около \$ 7.00/MMBtu. Този руски газ е свързан със суровия петрол, а договорите на САЩ в Европа ще имат различна индексация и крайната цена ще трябва да включва доставка и магистрални такси.

Пазарният тест вероятно ще отнеме около три месеца, което значи, че прогнози за това, тръбопроводът да бъде пуснат в експлоатация през март 2016 не са реалистични. На ICGV все още предстои да си изясни, какво е въздействието на този нов пазарен тест върху сроковете. Газопроводът се очаква да бъде въведен в експлоатация

през втората половина на 2018, е казал източник, близък до пазара.

Но фактът, че ICGV възнамерява да проведе пазарен тест, след като решението за инвестиция е взето, ще повдигне от пазара допълнителни въпроси.

„След като е взето окончателно решение за инвестиране, е безсмислено да се извършват пазарни тествания. Това е полезно, само ако акционерите искат от изключване от задължения за предоставяне на услуги на трети страни“, каза източникът.

Налага се ICGV да коментира причината за повторната процедура за изпитване на пазара.

Други източници от гръцкия пазар смятат, че заинтересованите страни вероятно идват от Гърция и България, но и от висши длъжностни лица от газовия сектор от съседна регионална област.

Разработва се Западна енергийна стратегия за Черноморския регион и извън него

Atlanticcouncil.org¹, by ARIEL COHEN, November 18, 2015

¹ US Atlantic Council: слоган „Да работим заедно, за да се осигури бъдещето“. Подновяване на Атлантическата общност за решаване на глобалните предизвикателства. Атлантическият съвет насърчава конструктивното лидерство и

При разработване на Западната енергийна стратегия за Черноморския регион и извън него, старши научният сътрудник в Eurasia Center на Atlantic Council Dinu Patriciu и Ariel Cohen от Global Energy Center са насочили вниманието, след анексирането на Крим от Русия, към спешната необходимост от европейска политика за енергия от Черно море. Д-р Cohen, сам родом в Yalta, Крим, черпи от богатия си опит по отношение на руските и на енергийните въпроси, за да твърди, че НАТО трябва да даде тласък на военното си присъствие в зоната, а ЕС трябва да работи, за да се ограничи съкрушителното влияние на руския държавен износител на газ „Газпром“ върху енергийния сектор в Европа. За да се намали зависимостта от „Газпром“, който доставя газ в Югоизточна Европа, Cohen защитава отпадането на правителственото ограничение на проучването на шистов газ, създаване на благоприятен данъчен режим за проучване и добив на неконвенционални ресурси, както и за създаване на мрежа от газови междусистемни връзки в Черно море.

РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА

След анексиране на Крим, бъдещето на Черно море и на Каспийския енергиен

ангажираност в международните отношения на базата на централната ролята на Атлантическата Общност. Съветът осигурява съществен форум за навигация за драматичните икономически и политически промени, определящи двадесет и първи век, като информира отговорно и сериозно влиятелна мрежа от глобални лидери. Чрез вестниците, които издава, идеите, които генерира, и общностите, които изгражда, Съветът оформя изборни и политически стратегии, за да се създаде един по-сигурен и проспериращ свят.

коридор на Русия бяха поставени под съмнение. Западът трябва да разработи цялостна политика за осигуряването на проучване, добив и транспортиране на енергийни ресурси между Каспийския басейн и Европа. За да отговори на тези предизвикателства, НАТО трябва да даде тласък на присъствието си в басейна на Черно море и да разшири сътрудничеството между военноморските и военновъздушни сили на Румъния, България и Украйна.

Влиянието на Турция в Черно море, също трябва да играе важна роля в това начинание. Европейският съюз трябва да създаде по-добри условия за диалог между членовете си, които имат различни нива на зависимост от руския газ и имат различни подходи към ядрената енергия, което продължава да представлява сериозна пречка за регионалната европейската енергийна сигурност в Централна и Източна Европа, включително и за Черноморската област. Както Съединените щати, така и ЕС трябва да се противопоставят, или поне да се опитат да ограничат обхвата на изграждане на Турски Поток - газопровода от Русия към Турция - изграждан от "Газпром", като същевременно подкрепят развитието на нефта и газа в Черноморския регион, включително и в Грузия, Румъния и Украйна.

С цел да се сведе до минимум влиянието на Кремъл върху енергийния сектор в Югоизточна Европа, ЕС следва да:

- да разширява мрежата на газови междусистемни връзки в Черно море и Централна и Източна Европа, което ще даде възможност за внос на газ от посоките юг-север, север- юг и Запад-Изток, като по този

начин се намалява зависимостта от „Газпром“;

- да отпаднат правителствените ограничения за проучване и добив на неконвенционалните ресурси, като шистов газ и втечен природен газ (LNG);

- създаване на благоприятен данъчен режим за фирми, работещи в сектора на E&P: добива на петрол и газ (фирми, работещи в области с висок риск / проучването и добива с акцент върху намирането и засилването добива/ и търговията със стоки от различни видове нефт и газ);

и

- се фокусира върху развитието на енергия от нефт, газ, въглища и ядрена. Макар че възобновяемите източници са от решаващо значение за постигането на целите за емисиите от CO2 и може да подобрят дългосрочната енергийна сигурност в региона, въглеводородите ще оформят индустрията за години напред.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

ДОКЛАДЪТ МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Путин и германския министър Gabriel в

екип срещу Брюксел за Nord Stream 2

EurActiv Network, 17 Nov 2015

Министърът на финансите на Германия, Sigmar Gabriel, се обвърза с Владимир Путин по въпроса за разширяването на газопровода Nord Stream. Това съобщи партньорът на EurActiv Tagesspiegel.

Стенограмата от срещата между Sigmar Gabriel и руския премиер Владимир Путин миналия месец е публикувана от Кремъл. Срещата се отнася до планираното разширяване на газопровода Nord Stream.

Според стенограмата, г-н Sigmar Gabriel е обяснил, че той ще гарантира, че строителството на газопровода ще остане законосъобразно за германските власти. По негови думи става ясно също, че Брюксел трябва да има ограничено участие в проекта.

През септември, руският енергиен гигант „Газпром“ и европейските енергийни доставчици - Eon, BASF и Shell, подписаха споразумение за строителството на газопровода Nord Stream 2.

В сряда (18 ноември), Европейската комисия ще представи доклада на Енергийния съюз /Energy Union/.

Брюксел е скептичен

Maroš Šefčovič - заместник-председател на Енергийния съюз, ще представи доклад за проекта, който има за цел да убеди 28-те

страни-членки да се сближат по отношение политиката за климата и за доставките. В проекто-доклада на г-н Šefčovič's се посочва, че Европейската комисия иска да разглежда критично и внимателно, дали планът Nord Stream 2 ще се съобрази с разпоредбите и правилата на ЕС.

Въпреки опасенията на Šefčovič, че ще бъде трудно за изпълнителната власт да обърне проекта, ще трябва да се намери правен подход, който би позволил да влияе на националните процедури за разрешителни. Задачата, е малко вероятно да се случи, казват наблюдателите.

Скептицизмът на Брюксел за разширяване на газопровода има геополитическа основа. Европейските институции са внимателни и предпазливи, поради очакванията, че проектът ще увеличи зависимостта на континента от вноса на руски газ. Още през миналата пролет Šefčovič представи стратегия, която призова Европа да търси алтернативи за вносител на газ.

Мнението на Брюксел е, че разширяването на газопровода ще намали ролята на Украйна като транзитна страна. Факт е, че г-н Sigmar Gabriel, по време на последното си посещение в Москва, е съзнавал, че трябва да спомене необходимостта да се запази ролята на Украйна до 2019.

Докато германският министър, г-н Sigmar Gabriel, категорично подкрепя проекта, проблемът е до разногласията с много от неговите собствени партийни колеги в Брюксел, които са критични, заради мощната позиция на „Газпром“. "Ние сме във взаимно зависими отношения с Русия", каза Martina

Werner. Говорителят за енергийна политика от Германската социал-демократическа партия в Европейския парламент не е убеден, че "само „Газпром“ има полза от ситуацията". Силната критика за газопровода идва от консервативното крило на Европейския парламент. Ръководителят на групата на ХДС/ХСС, Herbert Reul, прие много добре решението на Комисията, да разгледа законността на проекта, като добави гласа си към опасенията, че проектът ще доведе до увеличаване на зависимостта [от „Газпром“]. Изглежда, че основните критики към проекта в Брюксел идват от европейския Изток. Те включват Jerzy Buzek, бивш министър-председател на Полша, който в момента е председател на Комисия по промишленост, изследвания и енергия в ЕП. Миналата седмица Buzek изрази опасенията на Комисията за сътрудничеството с „Газпром“ пред Šefčovič.

Buzek пише, че проектът за Nord Stream е несъвместим с "основни въпроси" на енергийната политика на ЕС, по-специално с определянето за различни доставчици на енергия. Buzek допълни, че Šefčovič трябва да бъде пределно ясен, когато той представя своя доклад, че проектът ще е недопустим за европейско финансиране.

Меркел държи картите

Donald Tusk, сънародник на Buzek, неотдавна, също призова за намаляване зависимостта от руския газ. Tusk е председател на Европейския съвет от почти една година и е изградил своя силна позиция в Брюксел. Полякът е отговорен за поканите към европейските и световните лидери на редовните срещи на високо

равнище, а също така определя дневния ред на заседанията.

Енергийният експерт Claude Turmes, от Европейските Зелените, призова Tusk следващия месец да постави въпроса в дневния ред на следващото заседание с Ангела Меркел и нейните колеги.

Turmes вярва, че канцлерът е "по-скептичен" за Nord Stream, отколкото заместника си Gabriel. Във всеки случай, Меркел не е глупава и не подценява важността на руския бизнес за германската икономика. През март 2014 г., по време на върховата точка на Кримската криза, Меркел се срещна в Мюнхен с четирите най-големи бизнес асоциации, за да се проведат разговори на най-високо ниво, относно търговията между Германия и Русия.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Запис разкрива, че Русия и Германия нямат интерес да се спази правото на ЕС по отношение на NORD STREAM-II

November 22nd, 2015, Naturalgaseurope.com

В изказване на среща на високо равнище по енергетика и икономика, организирана от Atlantic Council Energy и City College в

Истанбул, Турция, професор Alan Riley от City Law School, Лондон, не само показва различните начини, по които проектът Nord Stream II противоречи на енергийните регламенти на Европейския съюз, но също така разкри запис от среща между руския президент Владимир Путин и министъра на икономиката и енергетиката на Германия, на която се обсъждат плановете за изграждане на газопровода Nord Stream-II.

Според проф. Riley, в стенограма от 28 октомври, министърът на енергетиката на Германия Sigmar Gabriel, информира президента Путин, че не е необходимо Германия да се занимава с правото на ЕС по отношение на проекта Nord Stream-II.

Проф. Riley цитира стенограмата: "Германия ще се стреми да гарантира, че всичко това остава в компетентността на германските власти, така че, ако можем да го направим, тогава възможностите за външно вмешателство ще бъдат ограничени".

"Аз предполагам, „външна намеса " означава Европейската комисия да прилага европейското законодателство и това да бъде ограничено", обясни проф. Riley, който се пошегува, че той не се нуждае от МІБ за запис на стенограмата, която всъщност е на разположение на уебсайта на Кремъл.

Той коментира: „Това е, разбира се, „огромен" автогол". Европейската комисия е била сигнализирана за това; така също и страните от Централна и Източна Европа и Обединеното кралство“.

Проф. Riley казва, че тези съобщения могат да причинят затруднения в руско-

германското сътрудничество в проекта Nord Stream-II, както същото може да се получи и в резултат на интензивния контрол на подобен подход за проекта.

За Nord Stream-II предложението е за изграждане на втори набор от тръбопроводи в допълнение към Nord Stream, от руските води в Балтийско море до Германия. Предложението се изправя пред твърденията на няколко страни от Източна Европа, които казват, че проектът е разработен, за да се заобиколи Украйна и се противопоставя на сегашните усилия за диверсификация.

През септември за Nord Stream-II бе подписано акционерно споразумение, с участието на Shell, E.ON, ENGIE, Газпром и BASF.

Сред въпросите, отнасящи се към проекта се включва стратегията за Енергийния съюз, с цел разнообразяване сигурността на европейския газ, като се набляга на създаването на единен пазар на газ за целия Европейския съюз с поредица от взаимни връзки.

„Трябва да попитам, как се създава маршрут за директна доставка на 55 милиарда куб.метра руски газ в Германия, който подпомага европейската сигурност на доставките", каза проф. Riley.

Той повтори предишните критики, които твърдят, че природният газ от Nord Stream-II не е нова доставка, а привлича доставки от Украйна и ги отклоняват чрез новите тръбопроводи на Nord Stream за Германия. Разширяването ще лиши Украйна от над \$ 2

милиарда в приходите от транзитни такси. Проф. Riley също така отбеляза, че МВФ наскоро е предвидил да отпусне заем на Украйна от \$ 17 милиарда, за да запази стабилността си. "Как [Nord Stream II] ще помогне на политиката на Украйна, където ние се опитваме да поддържаме икономическата и енергийната реформа в страната?"

Има редица правни проблеми, които биха могли да възпрепятстват Nord Stream II, каза той, включително и факта, че тези нови Nord Stream тръбопроводи трябва да са съвместими с правилата на Третия енергиен пакет, който не е бил напълно в сила за оригиналния Nord Stream.

По-специално, той се позовава на член 11, който той нарича "клаузата Газпром".

"В случай че имате преносна линия на газопровод, притежавана от страни извън ЕС (или те могат да имат контрол), а след това се изисква сертифициране, съгласно член 11, един от критериите е дали това не застрашава европейската енергийна сигурност".

Като се имат предвид последиците от доставките за европейската сигурност, той каза, че не вижда много шансове за сертифициране.

Нещо повече, проф. Riley посочва, че за държавите-членки от Централна и Източна Европа (ЦИЕ), най-важно за сигурността на доставките е фактът, че газовите им транзити са от и през Западна Европа. Той каза, че тъй като е малко вероятно „Газпром“ някога да прекрати доставките на природен газ за

западноевропейските страни, това дава повече сигурност за страните от Централна и Източна Европа, че газът ще продължи да тече.

Перспективата за получаване на освобождаване от законови задължения на новата инфраструктура, в съответствие с член 36, каза проф. Riley, е проблематично, тъй като всяко освобождаване от законови задължения непременно повишава конкуренцията, за разлика от Nord Stream-II, който „ще увеличава пазарната сила на „Газпром“ на немския пазар и в Западна Европа“.

Той добави: "Отново, това не е нов газ; това е един и същ газ, отиващ в различно направление“.

Проф. Riley добави, че за да намали възприятията, че Газпром има контрол върху проекта, фирмата се опитва да намали своя процент от акциите в Nord Stream-II под 51%. „Мисля, че това е опит да се избегнат правилата на Третия енергиен пакет, но правото на ЕС вече се занимава с опита за заобикаляне на правилата. Те не гледат дали имате 51% от дяловото участие; те гледат, дали в действителност имате „решаващ контрол“ - влияние върху дейността на бизнеса", обясни проф. Riley, който каза още, че другите акционери могат да получават газови отстъпки, например, или активи „нагоре по веригата“ / upstream/.

Накрая, защото стенограмата е публикувана от Кремъл, той изрази мнение, че Европейската комисия вероятно обмисля, какви стъпки да предприеме, и е малко

вероятно „Газпром“ да бъде в състояние да заобикали правилата.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА
НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Северен поток 2: Твърде много пречки, правни, икономически, и политически, за да се случи?

November 02, 2015, Naturalgaseurope.com

Германия може да потърси начин да ускори изграждането на руския газопровод Nordstream 2 и да предпази този спорен проект от трудните закони на Европейския съюз, според стенограма от разговорите между руския президент Владимир Путин и германския енергиен министър Sigmar Gabriel. За това пише в свой доклад старши научния сътрудник от Атлантическия съвет /Atlantic Council/ Alan Riley.

Заклучението на доклада

Първостепенен проблем за Nordstream 2 е, че политическият контекст е съвършено различен от този в първото десетилетие на двадесет и първи век, когато е имало спокойни отношения на сътрудничество между Руската федерация и Европейския съюз. Трудно е сега да се приеме, че, например, ЕС може да подкрепи Nordstream

2, което ще лиши Украйна от най-малко \$ 2 милиарда в приходите ѝ и да се подкопае ролята ѝ на основен товародател на газ за Европа, докато ЕС се стреми да помогне за справяне с колапса на Украйна.

ЕС и Съединените щати осигуриха чрез МВФ \$ 17 млрд. финансиране за Украйна. Както ЕС, така и САЩ се стремят да осигурят допълнителна помощ и да насърчават икономическите и съдебните реформи в страната.

Защитата на Украйна от колапс и насърчаване на реформите са станали основни цели на външната политика на ЕС. Следователно, трудно е да се разбере, защо ЕС трябва да има някаква причина да подкрепя Nordstream 2, което ще има за последица-и, почти сигурно, намерението, умисъла - да се подкопае Украйна.

Също така, Европейският съюз се ангажира, чрез програмата за Енергиен съюз /Energy Union program/, да промени изцяло енергийните си пазари. В основата на тази програма е ангажиментът за намаляване зависимостта на доставките на газ за пазарите на страните-членки, които значително зависят от „Газпром“.

Nordstream също пречи на тази цел. Проектът се стреми да подкопае сигурността на доставките за държавите в Централна и Източна Европа, да намали техния пряк достъп до доставките на газ и да увеличи тяхната зависимост от доставките на „Газпром“.

Отново, трудно е да се види (да се намерят основания – б.ред.), защо Европейският съюз следва да дава подкрепа за този проект, дал

своето негативно влияние върху сигурността на доставките.

Дори реалното немско сътрудничество и желание да се подрони правото на ЕС, не е достатъчно, за да се преодолее променилия се политическия пейзаж в отношенията между ЕС и Русия.

Може да се отбележи, че дали е, или не съответстващ на целите на политиката на ЕС и дали това е достатъчно, за да направи Nordstream невъзможен, фискалните и правните пречки ще бъдат достатъчни, за да го направят.

Остава открит въпросът, колко лесно „Газпром“ ще признае повишаване на финансирането за скъп газопровод в свиващ се пазар, където се очаква нов конкурс за навлизане на пазара, където може и по-нататък да се случи свиване, и там, където, в рамките на клиентската база, има значително спадане на интереса към продукта.

Това се подсилва от перспективата на инвеститорите да бъдат възпирани от потенциалното въздействие на санкциите и на претенциите на Yukos. Смели инвеститори, на съответна цена, може в крайна сметка да бъдат готови да осигурят средства за „Газпром“.

Но най-малкото, цената на капитала няма да е малка. Правните проблеми също оказват влияние върху пречките за набиране на капитал.

Ако и двата офшора и свързващи тръбопроводи са обект на пълното прилагане на енергийното законодателство в ЕС, е

трудно да се предвиди, как повече от половината от капацитет на газопровода ще бъде в състояние да се използва на пазара.

Инвеститорите ще бъдат изправени пред перспективата да инвестират в проект за газопровод с капацитет 55 милиарда куб.м/година, само половината от който ще бъде използван. „Газпром“ е изправен и пред по-нататъшна трудност, свързана с вероятността Nordstream 2 да бъде обект на много по-голям контрол, отколкото контрола над Nordstream 1.

Сега държавите-членки имат, по отношение на правилата, по-голямо разбиране и опит, отколкото по времето на изграждането на Nordstream 1, и сега могат да настояват за пълното им прилагане. Има и вероятност въпроси, като например прилагане на правилата на ЕС към мрежата офшорни тръбопроводи, да се оспорват по целия път до Съда на Европейския съюз, което може да доведе по-нататъшно забавяне на започването на проекта.

Налице е също така въпрос за това, дали някоя от държавите-членки може да поиска от Комисията да разследва Nordstream 1 за съответствие с действащото законодателство. Ако полският участък от газопровода Yamal трябваше да бъде адаптиран, за да е в съответствие с правото на ЕС, то със сигурност Nordstream 1 също трябва да бъде приведен в пълно съответствие с правото на ЕС.

ЕС също така би могъл да реагира на Nordstream 2 и по други начини. Така например, може да се увеличи капацитетът на британските и испанските междусистемни

връзки, което прави възможно да се използва по-широко 110 милиарда куб.м/год. от англо-испанския газов капацитет.

По-големият капацитет през Ламанша и Пиренеите, в съчетание с допълнителни междусистемни връзки за пренасяне на LNG – газ произхождащ от Централна и Източна Европа, би могло значително да компенсират въздействието на Nordstream 2.

Няма съмнение, че Москва и нейните съюзници в рамките на ЕС ще лобират усилено за Nordstream 2. Въпреки това, по този повод, те са се заели с проект, който е невъзможен, или е възможен при условия, които те не искат да се финансират и той няма да получи достъп до пазара, към който те се стремят.

**СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА
НАМЕРИТЕ [ТУК](#).**

**ДОКЛАДЪТ МОЖЕТЕ ДА
НАМЕРИТЕ [ТУК](#).**

Уточнение

Авторите на настоящия информационен бюлетин финансират това начинание, водени от своята гражданска позиция за необходимостта от пълноценна и балансирана информираност на обществото по въпросите на проучването и добива на нефт и газ. Проявилите интерес да подпомогнат проучванията и информационната дейност на Центъра за изследвания на Балканския и черноморския регион могат да се обръщат за повече информация и конкретни проекти към координатора на програмата на следния адрес cbbsinfocenter@gmail.com

Unsolicited mail: Ако не желаете да получавате този инфолятер, моля да се отпишете от адресния списък като изпратите обратно съобщение на cbbsinfocenter@gmail.com

Правата по превода на всички статии принадлежат на издателите на настоящия информационен бюлетин.

Контакти за повече информация:

Алекс Алексиев

alexralex@aol.com

Васко Начев

vasko@infonetbg.com

Илиян Василев

idvassilev@innoenergy.biz

Мартин Владимирков

mvladimirov@ceemarketwatch.com

Руслан Стефанов

ruslan.stefanov@online.bg

Христо Казанджиев

h.kazandjiev@yahoo.com